

|                       |            |
|-----------------------|------------|
| Egy évre . . . . .    | 28 korona. |
| Egy hónapra . . . . . | 2 k. 40 f. |

József főherceg-ut. 22. sz.  
TELEFON-SZÁM: 151.

**Frigyes főnemesi tábornagy, hadseregparancsnok s. k.**

## A negyedik hadikölcsön jegyzése Aradon.

(A legutolsó nap.)

*Az Aradi Közlöny munkatársaiól.*

Arad, május 22.

Franciországban a hazafutás vádjával ostromozták azokat a pénzintézeteket, amelyek az üzleti érdeket elébe helyezik a hazafiságnak és — magyar hadikölcsönkötvényeket vásárolnak. A leigázott Szerbiának ennek a viszája kelt föltűnést: valamikor élet-halálra elkészített szerb ellenségeink háziról-házra járva összeírják dinárjaikat és magyar hadikölcsönt jegyeznek. Hogy ugyanekkor Németországban a kis-, közép- és nagytőke bajtársi együttműködéssel veti magát a magyar hadikölcsönre: ezen már meg se lepődünk.

A világháború második évének a végén és a negyedik hadikölcsön jegyzésének legutolsó napjaiban tehát már eddig voltunk a magyar gazdasági erő méltánylásában. Vajon még, hogy aki a háború elején elhatározta jóslata merészkedett volna, azt szánakozó résszával lemosolyogjuk vala. És hogy ha mára ez a káprázat mégis valóra vált és ha már nemcsak barátságos, vagy semleges, de még ellenséges földön is ezzel a szóval nem almodott bizalommal hiteleznek nekünk, akkor idehaza is tisztában lehet mindenki azzal, hogy a hazafiatlanság bűnén kívül az ostobaság gyanúját sem igen háríthatja el magáról, ha még ezek után sem jegyez a hadikölcsönre.

Ha külföldön még halálos ellenségeinknek is jó a magyar hadikölcsön, akkor mitéle befektetés az, aminek a jószágát tartózkodó magyarjaink ennek elébe helyezik? Ellenségeink hazájuk nyilvánvaló érdekével is ellentétbe helyezkednek, csak hogy bizottság maguknak a magyar hadikölcsönből folyó jobb jövedelmezőséget és akkor magyar ember volna az, aki eltaszítja magától ezt a külföldön keresett előnyt, holott ezzel hazája érdekét is szolgálná?

Ezekre az elevenbe vágó kérdésekre egyelőre készakarva nem adjuk meg a lefutó feleletet. A legutolsó jegyzési napok még hátra vannak és mulasztását még mindenki jóvá teheti. Miért ne hinnék, hogyha a jobb jövedelmezőség magyar hadikölcsön vásárlására, tehát hazafutásra csábíthatja a franciát, a szerbet, akkor talán megeshetik ennek fordítottja is: kétázer kétfő négy varázssereje, a haszon a mi közönyesséinkből is taraghat még lelkes pátriótákat! Annyival is inkább, mert hiszen ebben az esetben még csak azzal az elvükkel sem jönnek ellentmondásba, hogy ubi bene, ibi patria...

Ezekon kívül azonban az utolsó napok kihasználását még azoknak is melegen ajánljuk a figyelmébe, akik eddig keveset, vagy vagyoni helyzetük folytán semmit sem jegyeztek. Amazok az utolsó napon még szabadulhatnak attól a kellemetlen odiumtól, melyet szűkmarkúságukkal magukra vettek. Viszont az utóbbiak legalább egyetlen részjegy, vagy annak csak egy töredéke által, melyhez egészen jelentéktelen előleggel már hozzá juthatnak, biztosítsák maguknak azt a jóleső érzést, hogy hazafias kötelességüknek e tekintetben is eleget tettek.

Aradon a jegyzés utolsó napját megelőzőleg a következő újabb jegyzések történtek: Az Aradi Első Takarékpénztárnál jegyezték: Tauszky Gyula dr. 25,000 korona, Zeiner Frigyes 24,000 korona, Barra Margit 20,000 korona, Grünfeld Jakab 20,000 korona, Antal

Imre 16,000 korona, Gyukics Adolt 14,500 korona, Seiranz Ottó 12,000 korona, Gargen József főhadnagy 10,000 korona, Batta György 10,000 korona, Loschner Károly 8000 korona, Zimmer Gyula 6000 korona, Benedek Gábor 5000 korona, Krammer Isidor 5000 korona, Mannheim Géza 5000 korona, Heumann Fülöp 3500 korona, özv. Fannaber Flóriáné 2500 korona, Senole Henrik 2000 korona, Moldován Erzsébet 1500 korona, Gottlieb Adél 1000 korona, Wattay Gyuláné 500 korona, összesen 191,500 korona. Az eddigi összes jegyzés: 9,431,900 korona.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál ma 287,200 korona jegyzés történt. Nagyobb jegyzések: Borossesbes Takarékpénztár 3000 korona, Künster Albert 3000 korona, Illés Katalin 1000 korona, Hegyváry Mihály 1000 korona, Boros Antal 3500 korona, Filip Szimeon 1000 korona, Borossesbesi ker. munkásbizt. pénztár 10,000 korona, Runge József 2000 korona, Seumidt András és neje 4000 korona, Bolyos József 2000 korona, Deutsch Márkus 2200 korona, Templér Ferenc 2000 korona, Fagassy Gyuláné 2000 korona, Löw Minály dr. Borossesbes 10,000 korona, Vikár Mária 1000 korona, Radó Ilse 1000 korona, Kaufmann Ilonka Dézsa 2000 korona, több apró jegyzés borossesbesi lakosoktól 5100 korona. A jegyzések végösszege 5,402,200 korona.

Az Aradi Ipar- és Népbanknál ma Katona Imre 50,000 koronát jegyzet. Az eddigi jegyzések összege 1,679,050 korona.

Az Aradi Központi Takarékpénztárnál a mai napig 1,080,400 koronát jegyeztek.

Az Aradi Általános Takarékpénztárnál a következő újabb jegyzések történtek: Mikulaka község alapjai 8000 korona, Keresztény Anna 5000 korona, Weisz Rózsika (Alsóbarakony) 4000 korona, Eckner László (Világos) 2000 korona, Weisz Rudolf (Kovácsi) 2000 korona. Az eddigi jegyzések: 594,900 korona.

Az Aradi Kereskedők Takaréka és Hitel-egyesületénél az utóbbi napokban nagy összegű jegyzések történtek, a melyek közül a makói főgimnázium által gyűjtött összeg 45,200 korona, a makói izr. elemi iskolák által gyűjtött jegyzés 47,000 korona. Az eddigi jegyzések összege 516,000 korona.

## SPORT.

+ ATE.—AMTE. 1:1. (1:1). Vasárnap délután tartotta meg a két rivális csapat mérkőzését a boros idő dacára szép számú közönség előtt, mely erős küzdelem után a fenti eredményre vezetett. Mindjárt az első percben érik el a munkások szép lerohanás után vezető góljukat, mit az ATE. a 18-ik percben ez ellentét kapusának hibájából kiegyenlített. A második félidőben mindkét csapat gyönyörű játékokat produkál, veszélyes helyzetek teremnek a kapuk előtt, de az eredményt egyik csapat sem tudja megváltoztatni. A mérkőzést Hollós (AAC.) vezette.

Ma van a hadikölcsön jegyzésének utolsó napja. Ne feledkezzünk meg hősi hadseregünk-ről, amelynek rendithetetlen ércfala mögött a békés otthon csendes nyugalomát élvezhetjük.

## EGYESÜLETI ÉLET.

**Báró Neuman Dániel és családja 40,000 koronas alapítványa az izr. nőegyesület javára.**

*Az Aradi Közlöny munkatársaiól.*

Arad, május 22.

E hó 11-én — amint annak idején hirt adtuk róla — díszes, előkelő közönség jelenlétében avatta fel a Neuman család a két évvel ezelőtt elhunyt báró Neuman Dánielne gyönyörű síremlékét.

Eddől az alkalmából báró Neuman Dániel a maga és gyermekei: báró Daniel Tiborné és báró Neuman Károly nevében 40,000 koronát adományozott az aradi izr. jót. nőegyesületnek, amelynek az elhunyt nusz even át viselte az elnöki tisztet „báró Neuman Dánielne, szül. Fürst Maria emlékére tett alapítvány” címen és pedig 20,000 koronát a nőegyesület alapja javára és 20,000 koronát a nepekonyra céljaira.

Éles Árminné alelnök az izr. nőegyesületnek vasárnap tartott ülésén mutatta be a nagylelkű adományról szóló átiratot, amelyet Leopold Zsigmond, az egyesületnek tb. főtitkára ismertetett és indítványára kimondotta a választmány, hogy a nemesszivű adományt lelkesedéssel és hálattal köszönettel fogadja és rendeltetése szerint fogja felhasználni. Egyben elhatározza a választmány, hogy köszönetét a legközelebbi napokban testületileg élő szóval is tolmácsolni kívánja a nemesszivű adományozók előtt.

Leopold Zsigmond indítványára nagy lelkesedéssel elhatározza továbbá a választmány, hogy annak a mély hálának és elismerésnek külső kifejezésére, amely az egyesületet teladatanak ily bőkezű istápolása révén áthatja, báró Neuman Dánielt, báró Daniel Tibornét és báró Neuman Károlyt az egyesület örökös dísztagjává választja meg.

A Neuman család ezzel a tekintélyes összegű adományával ismét gyarapította azokat a nagyarányú emberbaráti tényeket, amelyek már eddig is sok könyvet szántottak fel.

(\*) A Polgári Jótékony Nőegyesület közgyűlése. Rendkívül nagy érdeklődéssel kíséri az aradi előkelő közönség a polgári jótékony nőegyesület áldásos működését, és minden tevékenységét. Díszes közönség részvételével folyt le Varjassy Lajos polgármester elnöklésével vasárnap délelőtt az egyesület közgyűlése, amelyen melegen ünnepelték özvegy Purgly Lajosné, az egyesület fáradhatatlan fővédő-asszonyát. A polgármester meleg szavakban emlékezett meg az egyesület tisztikarának és választmányának tevékenységéről, majd pedig Lőcs Rezső helyettes polgármester, az egyesület kiváló főtitkára olvasta fel titkári jelentését, amely rendkívül hatásos szavakban válaszolt a magyar nő szerepét a háborúban, majd pedig beszámolt arról a nagyszabású jótékony munkáról, amelyet az egyesület az elmúlt évben kifejtett. A közgyűlés nevében az elnök megköszönte a szép jelentést, a fővédő-asszony pedig a megjelentek érdeklődését. A közgyűlés Fetter Elemér drt titkárra választotta meg.

A hadikötvény a front mögötti polgárok becsületlevele. Legkésőbb kedden váltsuk tehát magunkhoz mindnyájan.

# Nem akarunk hosszú békekonferenciát.

(A hosszú tanácskozás rizikója. — Wilson akciója. — A Hensley-féle javaslat.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

**Budapest.** A Pester Lloyd jelenti Bécsből: Itteni diplomáciai körökben semmiféle információval sem rendelkeznek arra vonatkozólag, hogy milyen irányban szandekozik Wilson elnök a békeközvetítésre vonatkozó többféle indítvánnyal foglalkozni. Az a bejelentés, hogy Wilson az amerikai békeszövetség gyűlésén beszédet fog mondani, nem jelenti azt, hogy Wilson ezen alkalmakkal hivatalos nyilatkozatot tesz a békeakcióról. Az angol lapoknak azon megjegyzése, hogy az elnök meggyőződést akar szerezni az európai államok hangulatáról a békét illetően, világos kapcsolatban áll azzal a ténnyel, hogy House ezredes, aki az elnökhez közel áll, újabb európai utra készül. Az egyes entente államok sajtójából azt a benyomást lehet meríteni, hogy entente-körökben egyelőre a nem hivatalos amerikai körök bekeközvetítésével szemben negatív álláspontot foglalnak el, másrészt a központi hatalmak államaiban természetesen semmiféle hajlandóság nincs arra, hogy megbízottakat küldjenek egy esetleges konferenciára és magukra vegyék a bekelettelek feletti hosszú diszkuesszió rizikóját. Az amerikai kamarában történt előterjesztés szándékát és horderejét itt egyelőre nem lehet megítélni.

**Berlin.** A Wolff ügynökség jelenti szikráváiról Washingtonból. A képviselőház tengerészeti bizottsága egyhangúlag el fogadta Hensley képviselő határozati javaslatát, amely felhatalmazza az elnököt, hogy az európai háború befejezése végett a földkerekség államait értekezletre hívja meg, amely asztán döntőbíráskodást, vagy valamely más testületet létesítene a nemzetek között fölmerült összes vitás kérdések elintézésére. A tengerészeti bizottság erre a célra 200.000 dollárt szavazott meg.

**Stockholm.** A semleges Ford-féle konferencia központi bizottságának első ülésén, amelyet május 17-én tartottak meg, Loeken norvég államügyész üdvözölte a bizottság tagjait és hangoztatta, hogy a mostani helyzet nagyon kedvező a békeközvetítésre. Ideiglenes

elnökké megválasztották Emily G. Balch-et Amerikából. Ford táviratot küldött, amelyben bejelentette, hogy a közeli napokban Stockholmba érkezik. Négy amerikai újságíró, akik Párisból és Londonból érkeztek, résztvettek az ülésen és nagy tudósítást küldöttek New-Yorkba és Washingtonba. Wilson elnöknek az ülésről táviratot küldöttek, amelyben a stockholmi semleges konferencia kéri, hogy támogassa azt a felhívást, amelyet a hollandi háborúellenes liga küldött az amerikai békebarátokhoz. A táviratban arra is kéri Wilson, hogy ragadja meg az iniciatívát egy hivatalos semleges értekezlet egybehívására, amely a tartós béke érdekében megteendő szükséges lépéseket. A távirat ezekkel a szavakkal végződik: „Egész Európa Amerikától várja a cselekvést.”

támogatásával újra birtokába jusszon, asztán így folytatja:

— A fentiekkel kapcsolatban kérdjük Bratianu miniszterelnököt, gondolkodott-e vajon azon, mi lehet a magyarázata annak, hogy Oroszország távol tartotta magát a párisi gazdasági konferenciától, ahol az ő tulajdon szövetséges társai a németek ellen a bojkottot kimondották? Gondolkodott-e afölött a miniszterelnök, mi értelmük van a legnagyobb orosz lapok azon cikkeinek, amelyek Oroszország és Németország között gazdasági érdekeket állapítják meg és gondolkodott-e a miniszterelnök azon, hogy miért utasította vissza Oroszország szövetséges társai azon ajánlatát, hogy a német gyárművek a jövőben távol tartassanak Oroszországtól?

Gondolkozunk végül a miniszterelnök ir azon, miért növekszik egyre a befolyása Oroszországban annak a személynék, aki a дума ülésén nyíltan kimondotta, hogy a legjobb volna, ha Oroszország tisztességes békét kötne Németországgal!

A „Moldova” ezen cikke világosan rámutat a román konzervatív pártban uralkodó hangulatra és főként azért bir nagy érdekességgel, mert egy Oroszországgal való esetleges különbéke lehetőségével számol.

A román konzervatív-párt hivatalos organuma, a „Steagul”, a béke kérdésével foglalkozva, eneket írja:

Sok szó esik újabban a békéről. A négyesszövetség, amely legutóbb is megakart

Németországot semmisíteni, megváltoztatja ezen elhatározását és Németország megsemmisítése helyét most azzal is megelégszik, hogyha reformokat ér el Németországban. Szép kijelentések, de tartalom nélkül.

A négyesszövetségnek arra kell törekednie, hogy eddigi nyilatkozatait a fennálló tényekkel összehangosítsa és a békét előkészítse. Nem igaz, hogy az entente csak azért küzd, hogy Németország alkotmányát megváltoztassa. Ezzel a kérdéssel érdemes foglalkozni. Egy államnak nincs joga más államot kormányformája megváltoztatását követelni. Hogyha egy állam ezen kérdés miatt visel háborút, akkor leplezett szándéka ellenfelét megsemmisíteni. A négyesszövetség fenti nyilatkozata szabadkádá teszi az utat az engedmények és a béke felé.

Miután Németország megsemmisítéséről már nincs szó, a porosz militarizmus kérdése könnyen megoldható és már csak oly kérdések jöhetnek szóba, melyek felett meg lehet egyezni.

A négyesszövetség programjának megváltoztatása mutatja, hogy Anglia lemondott azon reményéről, miszerint Németországot fegyverrel legyőzhesse. Franciaország hősi ellenállást tanúsít, ez azonban nem jelenti a németek legyőzését.

Ahhoz, hogy Franciaország saját országából és Belgiumból kiszorítsa az ellenséget és a Rajnán túlra dobja új, hatalmasan felkészült, nem pedig egy hosszú háborúban kimerült hadseregére volna szükség.

As oroszok döntő győzelméről nem lehet szó, mert Oroszország hálát adhat az égnek, hogyha a béke megkötéséig nem veszít annál többet, mint amit már eddig elveszített.

Hogyha ezek szerint a fegyveres győzelem ki van zárva, Németország kiheztetése pedig lehetetlen, akkor céltalan a háborút tovább kihuzni.

Az angolok különben, úgy látszik, nem törődnek azzal, hogy szövetségeseiket a háború folytatása tönkre teszi. Bebiztosodik tehát Pallavicini gróf osztrák-magyar követ amondása, hogy Anglia addig küzd, amíg francia harcra van.

A béke lehetősége tehát minosen kizárva. Anglia hatalma minden tekintetben többet veszített, mint amire el lehetett készülni. Saját kiadásai és az előlegek, melyeket szövetségeseinek kénytelen nyújtani, lehetlenné teszik a háború túlságos hosszú ideig való folytatását. Anglia pénze előbb fogy el, mint Németország katonai előnye.

A német tengeralattjárók nagy veszteségeket okoztak Angliának és élelmesét is megnehezítették. Anglia nem tud tovább ellenállani, mint Németország és amikor az angolok ezt majd belátják, akkor meg lesz a béke is.

A hadikölcsön sikere felér egy döntő győzelemmel és közelebb visz az óhajtott békéhez. Tehetőségéhez képest járuljon tehát hozzá mindenki a nemzet negyedik pénzügyi diadalához!

## Oroszország és Anglia nem bírják a háborút.

(A román sajtó véleménye az entente kitartásáról.)

Rövidített kiadás.

Bukarest, május 22.

A „Moldova” egyik legutóbbi száma Románia külföldi helyzetével foglalkozva arra a következtetésre jut, hogy Romániát nem is annyira egy győztes Oroszország részéről fenyegeti veszély, mint inkább egy legyőzött Oroszország részéről, amely igyekezni fog a győztes Németországgal a lehető legelőnyösebb békét megkötöni. Németországnak pedig nem áll érdekében, hogy a bekekötésnél egy mindvégig passzív magatartást tanúsító országot a győztes fél erejével támogasson. Oroszország — írja a „Moldova” — amelyet most az a veszély fenyeget, hogy Lengyelország mellett még Besszarábiát is elveszítheti, minden lehetőt el fog követni, hogy a hajótörésből legalább est a második értéket megmentse.

A „Moldova” asztán megállapítja, hogy Románia részére elérkezett az utolsó pillanat, amely még alkalmas arra, hogy történelmi örökösnek, Besszarábiának a központi hatalmak

# Hat olasz hadosztályt vertünk vissza Dél-tirolból

— Cadorna hazugságai. — Ellenoffenzíva Villach felé? —  
— Éjjel 2 órai telefonbeszámoló. —

Budapest, május 22.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Cadornának május 21-én kiadott kommunikéje úgy tartalmával, mint hangjával felülmúlja az olasz vezérkar főnökének összes eddigi közléseit. Cadorna ebben a jelentésben azt állítja, hogy az osztrák-magyar hadvezetőség által az utóbbi napokban kiadott jelentések — különösen ami a foglyok számáról és a zsákmányról szóló adatokat illeti — túlzott agyszülemények és képzelődések, amelyeket csak azért találtak ki, hogy a harcokat ott vezető trónörökösnek hitelegjenek. Cadorna ezenkívül Hóler altábornagyot is a legdurvábban megsérti kommunikéjében.

Az olasz vezérkari főnök közlésében továbbá ismételtén azt hangoztatja, hogy az olaszok eddigelé csak előretolt állásaikat adták fel és ültették ki és hazugságnak nevez minden olyan állítást, amely szerint az Etsch-től a Val di Suganaig terjedő harcvonalon kétféle több olasz hadosztályt talált volna ellenzárók.

Hadvezetőségünk méltóságán állolnak tartja, hogy az olasz vezérkari főnök kommunikéjében foglalt rágalmakra kiterjeszkedjen, annak tárgyi tartalmát megvilágítja és kellő értékre szállítja le a következők: Az Etsch és a Sugana völgy között támadásunk megkezdésekor előrehatolattunk a 37., 9., 35., 34. és 15. olasz hadosztályok jelenlétét konstatáltuk. A harcok folyamán továbbá a következő olasz dandárokból ejtettünk foglyokat: Mantova, Taró, Sesia, Novara, Coghieri, Aneona, Ivria, Lumbro, Salerno és Siena, de ezeken kívül nyolc alpini zászlóalj és több teritorális és miliciabeli, valamint finanszírozású volt az említett területen, amelyek erejét egyítve hat hadosztálynak megfelelőre becsülhetjük. Ebben azonban nem szerepelnek azok a csapatok, amelyeket az olaszok támadásunk megkezdése után más frontszakaszokról szállítottak sietve az említett területre.

Ami végül Cadornának azt az állítását illeti, hogy a derék csapataink által rohammal elfoglalt állások csupán előállítások voltak, ismételtén rámutathatunk a 35. olasz hadosztály parancsnokának kezünk közé került parancsára, amely okiratszerűen meghazudtolja Cadorna állítását. Ezenkívül a zsákmányolt ágyúk nagy száma, — amelyek közt sok nehéz ágyú is szerepel — igazolja, hogy a birtokunkba került állások semmi esetre sem voltak olasz előretolt állások.

Basel. A Baseler Nachrichten hiteles forrásból arról értesül, hogy az olaszok Villach irányában a karintiai határon nagyobb arányú ellenoffenzívát készítenek elő, amelynek megkezdése már küszöbön áll.

Zürich. A svájci olasz konzulátusok hirdetményt tesznek közzé, a melyben valamennyi svájci területen tartozkodó olasz hadkötelest és szabadságolt katonát azonnali hazatérésre szólítanak fel. — A milánói lapok a rendkívül felizgatott lakóságot azzal igyekeznek megnyugtani, hogy az olasz offenzíva megkezdése minden percben várható.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az olasz vezérkar május huszadikán a következő jelentést adta ki: Az Etsch völgyében több támadást visszavertünk. Az ellenség újra megkezdte a Pasulio északi lejtőjén lévő állásaink lövelését. Megállapítottuk, hogy az ellenség robbanó lövegeket és könnyezést okozó gázokat tartalmazó gránátokat használ. A Terragnolo völgy és a felső Astico völgy szorosában erőteljesen feltartjuk az ellenség offenzíváját. Az Asiago tényszerűen indult ellenséges támadásokat, dacára a heves ágyutűznek, visszautasítottuk. Az ellenség tegnap reggel a velencei síkságon messzeterjedő légi támadást kísérelt meg amelynek csak Cividaleban és Muranóban volt néhány áldozata és amely ugyyszóván semmi kárt nem okozott. Az ellenséges légi rajokat, amelyek Udineig és Casarzaig jutottak el, repülőink elűzték.

## LEGUJABB.

Erkezett éjjel 3 órakor.

Berlin. Az orosz határról jelentik: Petervárt mind erősebb a meggyőződés, hogy a szerb politikusok és a szerb hadsereg békehajlama annyira nőtt, hogy komolyan kell számolni vele. Ugyilatszük Pasics és több más politikus szeretne meggyőződni arról, miképpen itelik meg a szövetségesek Szerbia jövőjét és milyen garanciákat hajlandók nyújtani Szerbia teljes helyreállítására vonatkozóan. Ha e garanciák nem elegendők, számolni kell azzal, hogy Szerbia Berlinben, Bécsben és Szófiában fog érdeklődni az iránt, hogy a központi hatalmak miképpen határoztak Szerbia sorsát illetőleg.

Berlin. A Lokalanzeiger értesítése szerint Bethmann-Hollweg kancellár újból fogadta Wigand amerikai újságíró, akinek különösen sir Edward Grey beszédéről nyilatkozott. A kancellár szerint, ha Grey csakugyan beképül akar, akkor tartózkodjék a gyanúsításoktól és csupán almodott győzelmek hangoztatásától, hanem nyíltan és őszintén mondja meg: mit vár Anglia a békekötéstől, amely véget vehet a háborúnak. Azt a kancellár természetesen tartja azonban, hogy a feltételeket csak a tényleges és jelenlegi hadinélvétel alapján lehet megállapítani. Ha Grey megfogadja ezt a tanácsot, akkor az összes népek óhajának megvalósításához lehetséges közeledni.

Lugano. Clemenceau írja: Céltalan lenne az osztrák-magyar sikereket kisebbíteni. Az olaszok komoly vereséget szenvedtek.

Lugano. A Tribuna követeli, hogy Olaszországban is adják ki az osztrák-magyar jelentéseket. A Corriere írja, hogy a támadás és védelem közt meg mindig nem állt helyre az egyensúly. Még sok nap fog elmúlni, míg a valság elmúlik. A Secolo bevallja, hogy az osztrák-magyar táma-

dás meg semmi esetre sem jutott nyugvó pontra, habár már sokat veszített erejéből.

Kopenhaga. Pétervári jelentések szerint Nikolajevics Miklós nagynagynak, aki legközelebb visszatér az európai orosz sereg főparancsnoki állásába, első dolga az lesz, hogy lemondásra kényszeríti azokat a tábornokokat, akik annak idején ellene voltak és a generalisszimuszit usztból eltávolítását előmozdították. A sort Kuropatkin tábornok elmozdítása fogja megnyitni.

## IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

\* Az állandó beszédtema most Aradon az Aradi Gyermekleirunás Egyesület készülő estélye. Hasonló gazdag műsora még soha sem volt aradi műkedvelői előadásnak és a műsor minden egyes száma megérdemelné különkülön, hogy hasábkon ismertessék. Különös érdekessége az előadásnak, hogy azon premierben is lesz része a publikumnak. Az estély keretén kerüli ugyanis bemutatóra Zombory Andornak, a kitűnő aradi írónak Leányverseny című egyfelvonásos vígjátéka, amely a Kölcsey Egyesület pályázatán az első díjat nyerte meg. Nem szólhatunk hely hiányában a rendkívül sok érdekes előképről, magyar történelmi tablóról, magánssámról, énekről, táncról, Emőd Két gránátosának szenzációsának ígérkező előadásáról, a meglepetésnek készülő rokokó jelenetről, de telemtitjuk, hogy kiváló vendége lesz az estnek Tarnay Alajos, az országos népszerű dalszerző, aki Mesejátékát fogja zongora mellett előadni. Nap-nap után serényül folytatják a próbákat a fáradhatatlan műkedvelők. A jegyeket már holnap-tól kezdve árulja Gonda László színházi pénztáros, akinél egyúttal a felfűzetéseket is beszerezni lehet, amelyeket azután az egyesület hírlapja nyújt.

\* Nagy Nordisk-dráma az Apollóban. (Az ötezer éves átok.) A Nordisk-filmgyár ma este bemutatott nagyszíni ujdonságában a nagy fáraók korának elevenül meg előtűnik. Egyiptom legszebb leánya táncol fáraó előtt és mért megnyerte fejedelmének tetaszását művészetével, jutalmul megkapja a legnagyobb kincsét: a híres rubint-gyűrűt. Mikor a táncosnő kedvese meglátja ujján a gyűrűt, eltaszítja őt magától. A szerencsétlen teremtes fájdalomában a tengerbe veti magát és a fáraó gyűrűjét magába zárja az örökkévalóság. Öt ezer év múlva egy hevesvérű asszony nyakába kerül a gyűrű átokszárítón megismétlődik rajta a tragédia, nona elvakult szenvedélyében őt akar egy férfi és mostoha leányát tönkretenni. A Nordisk-filmgyár testü szingazdagaággal és korhó stílussal rendezte meg. A közönség elragadtatással nézte végig a csodaszép képet, melyet még kedden mutat be az Apolló.

\* A mi rezervistáink az Apollóban. Szerdától kezdve mutatja be az Apolló-színház. „A mi rezervistáink”-at, ezt a hatalmas náporos filmdrámát, amelynek zenéjét Ziemer írta.

A hadikölcsön győzelmes hadseregünk kellő enátására szükséges. A hadikölcsönre jegyezni tehát hazafias és becsületbeli kötelessége mindnyájunknak, akik e törd olén élünk!

# A bukaresti demars.

(Poklevski orosz követet is visszahívják. — A Fekete tengeren megbé-  
nult az orosz flotta.)

— Távirati tudósítás. —

Bukarest, május 22.

A ma reggel megjelent bukaresti lapok írják: A Szófiában megjelent „Kambana“-nak jelentik Bukarestből: „A négyes-  
szövetség követei újabb demar-  
sot intéztek Bratianu miniszter-  
elnökhez, mely alkalommal az  
orosz követ újból kérte a ro-  
mán kormány választását az át-  
adott jegyzőkre, amely a német-  
román meggyezésre vonatkozik.

Bratianu miniszterelnök azt  
válaszolta, hogy a kormánynak  
előbb meg kell állapítania a  
válaszjegyzék szövegét.

A román kormánynak azon-  
ban semmiféle indoka nincs  
arra, hogy más kormány által  
engedje magát befolyásolatlanság  
közé. Hatalmakkal szemben  
követendő magatartását illető-  
leg.

## Poklevsky Koziel bukása.

Bukarest, május 22. Biondel, bu-  
karesti francia követ yaratlan visz-  
zahívásával kapcsolatban, jól in-  
formált helyről közli a bukaresti  
sajtóval, hogy Poklevsky orosz kö-  
vet visszahívása is küszöbön áll.  
Utódja gyanánt Schebeco, volt bécsi  
nagyövetet emlegetik.

## Újabb szabadságolások a román hadseregben.

A ma reggel megjelent bukaresti  
lapok jelentik:

A hadügyminiszter rendeletére a  
lovasság 1912. és 1913. évbéli és a  
gyalogság 1913. évbéli kontingensét  
ma, vagy holnap szabadságolják.

## Görögország és Románia szerepe.

Bukarest. A Szófiában megjelent „Ba-  
kanska Posta“ írja: Az a kérdés, mit fog ose-  
lekedni Görögország és Románia, a Balkán  
ezen két semleges állama, még mindig bizony-  
talan. Hivatalosan mindkettő azt mondja, hogy  
a háború végéig semleges marad, a nyitváno-  
ságban és a külföldön azonban azt hiszik,  
hogy ez a semlegesség csak addig tart, amíg  
bizonyossá nem válik, hogy melyik hadviselő  
felé lesz a győzelem. Mindezt ez megtörténik,  
mindkét ország akcióba lép, akár szabadsága  
védelmére, akár területe megnagyobbítása cél-  
jából teszi ezt.

Bukarest. A román kormány hivatalos  
organuma, az „Independance Roumaine“ „A  
görög tragédia“ címen érdekes cikket közöl,  
amelynek a négyes-szövetséghez intézett be-  
tejező passzusa a következőképpen hangzik:

— Egy kis népet a körülmények arra  
kényszerítettek, hogy rendkívül határozato-  
kat hozzon, de semmiesetre se olyat, amely-  
nek következtében a saját szabadságának és  
függetlenségének siránózni juttat.

## A ruszofil vezérek vizsgálata.

Bukarest. Russzofil körökből biz-  
tosítanak, hogy a fuzionálásra vonat-  
kozó tárgyalások Take Jonescu és

Nicu Filipescu között végleg meg-  
szakadtak. A két pártvezér között át-  
hidálhatatlanok az ellentétek.

## Szállítások Romániának és Török- országnak.

Bukarest. A Németországból Románia ré-  
szére árukat szállító újabb két „Carmen Sylva“  
vonat tegnap haladt át Prodealon Plojești felé.  
Mindkét vonat 24—24 vagonból állott, amelyek  
nagyrazt a vasúti adminisztráció részére szük-  
séggel anyaggal voltak megrakva.

Bukarest. Tulcshól jelentik: Lemeses,  
hogy az orosz fekete-tengeri flotta az utóbbi  
időben minden látható elkövetett, hogy meg-  
akadályozza a szállítást Constanza-ból Kon-  
stantinápolyba.

Az orosz flotta azonban ebben a törekvé-  
sében alapos mesterére akadt a német tenger-  
alattjárókban, amelyeknek felbukkanása a Fe-  
kete-tengeren, valósággal téltenségre kárhoztatja  
az orosz hadihajókat.

A török szállítások tehát teljesen zavarta-  
lanul folynak ma is. Ezt az oroszok is tudják,  
azonban nem akarnak a dologba beletörődni  
és mert nyíltan nem merik a harcot ellenfe-  
lükkel felvenni, az ismert, tipikusan orosz esz-  
közökhöz, a kémkedéshez és megvesztegetéshez  
folyamodnak.

Az utóbbi időben ugyanis számos orosz  
ügynök és kém telepedett le Constanza-ban,  
akiknek az a feladatuk, hogy a román kikötő-  
ben megfigyeljék a Törökország részére történő  
behajózásokat, amelyekről azután kerülő uton  
jelentést tesznek az orosz flottaparancsnok-  
ságnak.

Nemrég történt, hogy egy török kereskedő  
tíz vagon liszt hajóra rakása céljából görög  
matrókat fogadott föl.

Ezek a görögök valamennyien meg voltak  
vesztegetve a constanzai orosz ügynökök által  
és felhasználva az alkalmat, amikor a török  
kereskedő aludt, a hajót meneközben az orosz  
part felé irányították. Az oroszok természet-  
esen Onilia-osatorna közelében azután legény-  
ségével egyetemben elfogták a török hajót.

Ez a hajó most Walcovban van, a tulaj-  
donosát pedig logolyként Rönibe szállították,  
míg a görög matrók szabadon járnak-kelnek  
Walcovban, Romániába visszatérni azonban  
nem mernek.

## TANÜGY.

(—) Iskolaszéki ülés. Arad város községi  
iskolaszéke május hó 25-én, azaz csütörtök  
délután fél 5 órakor, a városnéza emeleti kis-  
termében rendes ülést tart, amelyen a tanács-  
kozás tárgyai a következők: 1. Az új iskola-  
széki tagok eskütétele. 2. A vallás és közokta-  
tatásiügyi miniszter leirata polgári leányiskola  
létesítése tárgyában. 3. Aradvármegye kir. tan-  
felügyelőjének a községi iskolaszék határozata-  
ra vonatkozó átirata. 4. A belügyminiszter  
intezvénye, melyvel a községi polgári iskolák-  
nál működő segédtanárk lakáspénzét meg-  
állapító szabályrendeletet jóváhagyta. 5. Be-  
néne Ferenczy Lóna, Hofbauer Olga és osv.  
Preisinger Béla-ne szabadságolás iránti kérvé-  
nye. 6. Nemenbusch Odon polgári iskolai tanár

kéri, hogy szakvizsgájának letételének határ-  
ideje meghosszabbíttassék. 7. Hofbauer Olga  
községi elemi iskolai tanítónő nyugdíjaztatása-  
nak bejelentése. 8. Jelentés a nadi szolgálat  
alól felmentett községi tanítókról. 9. A kö-  
zségi polgári és elemi iskolákban megtartandó  
évszázó vizsgák idejének megállapítása. 10. In-  
dítványok.

## Emlékezés Görgey Artnurra.

(A aiktator a tiron havasok között.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 22.

Az Aradi Közlöny egyik előfizetőjétől,  
egy aradi ügyvédől, kaptuk a következő so-  
rokat:

— 1906. nyarán, Németországból vissza-  
jövet az uti táradalmakat némileg kipihenni,  
megálltam a déltiroli Toblachban. A hotel,  
ahol megálltam, hetenkint kétszer omnibusz  
járatot tartott fenn Toblachból a csodás szép-  
ségi Amoezzo völgyön át Cortinaig. (Ez idő-  
szerint a leghevesebb harcok folynak ott az  
olaszokkal.) En jelentkeztem a kirándulásra  
és másnap kora hajnalban indultunk egy om-  
nibuszon. Nyolcan voltunk utasok, különböző  
nemzetiségűek; a legtöbbje angol volt.

Szemben állt velem egy öreg, pirosarcu,  
hőfőhő haju ur teljes turista-öltözetben, hegy-  
mászó szeges cipőben, magas harisnyával és  
meztelen térdekkel. Nagyon előkelő és intelli-  
gens ur volt, hol németül, de a többi utasok  
kedvéért figyelemből angolul és franciául is  
beszélt folyékonyan, mint mondani szokás: ő  
volt az utazó társaság lelke. Dél felé Schl-  
derbachhoz közeledtünk, a távolból Missurina  
felé a hegyek közül egy nagyobb épület kör-  
vonalai mutatkoztak, amire a mi kedves öreg  
urunk odamutatva, mondotta:

— Ott várnak engem estére! S amidőn  
egyik utitársunk azt kérdezte tőle, hogy várja-e  
őt itten kocsi, amely oda szállítja, nevetve  
válaszolta:

— Dehogyan vár. A hegyeken keresztül  
megyek gyalog, hisz alig van ide 10—12 ki-  
lóméter távolságra.

Schluderbachnál megállt az omnibusz,  
hogy lovakat váltson s a mi kedves öreg uta-  
sunk szintén leszállt, kivette az ülés alól há-  
tissákját és szeges hegymászó botját, segíteni  
őhajtottam neki a hátissák felcsatolásánál, de  
udvariasan elutasította azt és maga csatolta  
fel a vállaira. Udvariasan elbucsuozott az uta-  
zótársaság minden tagjától és utjára indult.  
En egy darabig elkísértem. Amidőn egyszer  
csak nozzám fordul, azt kérdi tőlem:

— Woher sind Sie, lieber Freund?

— Aus Arad, Ungarn — válaszoltam.

— Sprechen Sie auch ungarisch?

— Selbst verständlich, bin ja ein Kern-  
magyar!

— Bravo! kiáltott fel. Hát akkor miért  
nem beszélünk magyarul? — szólt korrekt  
magyarsággal.

— Kerem, ahogy parancsolja — válaszol-  
tam s ezután a társalgás magyarul folyt kö-  
zöttünk, de megszakította azt az omnibusz  
kocsis trombitája, amely jelente az indulást.

— Na kedves barátom, menjen vissza,  
mert lemarad az omnibuszról. Nagyon köszö-  
nöm szívós figyelmet, hogy elkísért, melegen  
megrázta a kezemet. — Emlékezzék meg ream,  
ki tudja, hogy tanácsosunk-e meg ez életben,  
én Görgey Artnur vagyok!

Amint azt tekintetem reá. Elváltunk. Soká  
utána néztem s midőn az omnibuszunk meg-  
indult, egy-egy hegytöredékkel fel-felillant az

őreg ur alakja, hogy mily hű és tüzzel s gyorsasággal kapaszkodott fel a meredek szepentineken.

Most, hogy a gyászhirot olvasom, hogy 98 éves korában elhunyt és ha visszaemlékezem a tíz év előtti történetekre, ma is rajtély marad előttem, hogy őreg utitársunk, aki szellemes, okos társalgásával szellemi erejének teljes birtokában, azontúl egy fiatal emberi megsegélyező teljes egészséggel, üdösséggel és mozgékonyasággal, amint a magas hegyoldalakat végigjárta, akkor — 88 éves volt.

Ilyenre csak egy Görgey Arthur volt képes.

## Rendkívüli városi közgyűlés.

(A polgármester megállapodása a gázgyár szakértőkkel.)

*Az Aradi Közlöny tudósítójától.*

Arad, május 22.

Arad város törvényhatósági bizottsága csütörtök délután négy órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a meghívókat ma bocsátotta ki Varjassy Lajos polgármester. Szombaton Budapesten volt a polgármester és felkereste Ripka Ferenc dr., valamint Bernauer Izidor, a fővárosi gázgyár igazgatóit, hogy velük közölje a legutóbb tartott közgyűlés határozatát, a melylyel a város őket hívja meg a gázgyár szerződésének meghosszabbítása kérdésében szakértőként. A közgyűlés utasításához képest a polgármester megismertette velük a miniszter ismeretes leiratát és az abban foglalt kérdéseket, amelyekre a szakértők meghallgatását kívánja a miniszter, mielőtt a törvényhatóság a szerződés meghosszabbításáról döntene. Megállapodott velük a szakértői díjazására is és eljárásának eredményéről óhajt jelentést tenni a törvényhatóságnak, kérve, hogy vegye azt tudomásul és hagyja jóvá.

A felkért szakértők ma a polgármesterhez intézett levélben akceptálják a megállapodásokat a következőképpen:

Nagyságos Varjassy Lajos polgármester urnak Arad. A folyó hó 20-án nagyságodai történt megbeszélés alapján alulírottak kijelentjük, hogy elfogadjuk Aradváros törvényhatósági bizottságának május hó 10-én tartott közgyűlésén hozott határozata alapján a gázgyári szerződés dolgában a szakértői megbízatást és kijelentjük, hogy az elénk terjesztett tizenegy kérdésre vonatkozó szakvéleményünket folyó év augusztus havában be fogjuk mutatni. Szakértői díjul egyenkint 6000—6000 koronát kérünk megállapítani, megjegyezvén, hogy ezen összeg a Magyar Mérnök és Építész Egylet díjszabásában foglalt díjtételnek 50 százaléka.

Felkérjük végül nagyságodat, hogy megbízatásunk megerősítése után méltóztassék az aradi gáztársulatot megbízásunkról határozatalként értesíteni és az igazgatóságot felhívni, hogy megbízatásunk teljesítésére szükséges összes általunk békivánt adatokat, kimutatásokat stb. rendelkezésünkre bocsássa a gázgyár és tartozékainak megtekintését és megvizsgálását, valamint üzleti könyveibe való betekintést is a szükséghez képest megengedje. Midőn szakértői megbízatással irántunk tanusított bízalomért, hálás köszönetünket nyilvánítjuk, vagyunk nagyságod iránt kiváló tisztelettel.

A tanács ma tartott ülésében bemutatta a polgármester a szakértők levelét és a tanács

úgy határozott, hogy csütörtök délután tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésen terjesztik be jóváhagyás céljából.

Ezenkívül azonban még egy igen örvedetes eredménye is van a polgármester tárgyalásainak.

— A szakértő urak — mondotta a tanács ülésén — nemcsak azzal teletk tanubizonyosságok előzékenységről, hogy a hivatalos díjszabástól eltérően sokkal alacsonyabban állapították meg tiszteletdíjukat, hanem készségesen jelentették ki nekem, hogy a városnak segítségére lesznek a lúto szén beszerzésénél is. A fővárosi gázgyárak oly tömegben vannak, hogy a szükséges szén, hogy igen olcsó árat érnek el és azt a kvantumot, amelyre a városnak szüksége lesz, a teljében az ilyen rendelkezésre bocsátják önkéntes áron.

A tanács közönségtől fogadta az igazgatók kulantellátat és Lóc Részó helyettes polgármester ma a mai nap folyamán kérdést intézett Ripka dr. vezérigazgatóhoz aziránt, hogy milyen szén és mennyit bocsátanak a város rendelkezésére?

## Cinikus a rablógyilkos asszony.

(Tizenöt évi fogházra számít.)

*Az Aradi Közlöny tudósítójától.*

Arad, május 22.

Arad város legnevezetesebb lakója, Hruszanovits Istvane, özv. Rozenteld Jakabné gyilkosa, nyugodtan várja, hogy a júniusi esküdtseken bírái elé álljon.

A rablógyilkos asszony, akinek megmagyarázhatatlan elkövetését, megtörlését és tettének végrehajtását a szakemberek sem tudják megmagyarázni, a vizsgálati fogságban is a legcinikusabbnak mutatkozik.

Teljesen tisztában van a sorsával. Tudja, hogy sem akasztótára nem kerülhet, sem élete fogytáig taró fogházra nem ítélik, mert tettének elkövetése napján még nem volt husz éves. Szőlőssy Jenő dr. vizsgálóbíró beszerezte Szegedről a gyilkos születési bizonyítványát és e szerint 1896 május hónapban született, tehát hat hét hiányzott a husz évhez a gyilkosság napján.

— Tizenöt évet kapok legfeljebb — mondogatja a fogház udvarán fűtavasszal hánoló rabtársainak — ebből tíz évet kitöltök, mert jó viselem magam, ötöt pedig elengednek. De ha kiszabadulok, még egy zsidó asszonyt megölök...

Abszolút nem tanusít megbánást. Cinikus egykedvűséggel beszél a rablógyilkosságról, melynek minden legapróbb részletét kitervelte, megtörlötte és, mint azt orvosok megállapították, teljesen normális agyvelővel hajtott végre. Semmivel sem törődik, a férje, vagy szülei iránt sem érdeklődik, egyetlen téma, ami izgatja, a koszt. Sokkal fontosabb előtte a másnapi étel, mint a jövő hónapi végtárgyalás. Határozottan jókedvű, a börtön levegője nem depressziálta a kedélyét, amely derűs és vig. Tréfálkozik, anekdotákat mond el és mint aki teljesen tisztában van a jövővel és a magondja sem bántja, nagyszerűen alszik.

A kriminalisztika egyik régen érdekes rejtélye az az asszony, akiben a fogsága harmadik hónapjában is még elevenen él a gyilkolás vágya és gyönyörűségének izgató érzése.

Kedden zárul a negyedik hadikölcson jegyzése. Teljesítse mindenki hasznóhajtó polgári kötelességét!

## Ahol most az olaszokat verjük.

(Capdebő Géza aradi tábornok olaszországi emlékei.)

*Az Aradi Közlöny tudósítójától.*

Arad, május 22.

Ahol most a macskahúst evő taljánokat irgalmatlan hevesességgel verik hős katonánk, azt a vidéket, helyesebben annak környékét igen jól ismeri Capdebő Géza nyugalmazott vezérőrnagy, mert a nyolcvanhat esztendő hős, akinek mellet a legkritikus rendjelek díszítik, számos alkalommal hosszasan tartózkodott úgy a déltiroli határvonalon, mint Olaszország belsejében. A korát megsegélyező szellemi és fizikai frissességgel bíró agastyán a legnagyobb előzékenységgel állott az Aradi Közlöny rendelkezésére, amikor emlékeinek leírására fordultunk hozzá.

— En Olaszország egy részét — mondta — lóháton bejártam. Végiglovagoltam az Eltsch völgyén, Veronától Francescoteig, astán a Tagliementón feltele haladtam, majd Gamonába, Pontebellába, Tarvisba mentem. Uináében és Görzben igazán nem tudom hányszor jártam. En, persze csaknem mindig lóháton, rendszerint Krajnából Görzön át mentem Olaszországba. Egyik igen érdekes utam volt, amikor a galiciai Brodyból az olaszországi Bolognára lovagoltam. Ez az út három es tel hónapig tartott. Az 1854. évben tudvalevőleg tarkasázmélet néztünk Oroszországgal; miután a feszult viszony megszűnt, ezredünket Brodyból Bolognába helyeztek és mi lóháton tettük meg ezt a szép utat, habár sok helyen vonaton is mehettünk volna. Ugyanezt az utat 1859-ben visszatelé is megtettem ugyanezen úton.

— A tiroli határon 1857—58-ban, amikor főhadnagy voltam, nagygyakorlatot tartottunk és jól megismertem azt a területet, ahonnan mostani támadásunk kiindult. Mondanom, hogy a legcsodálatosabb vidékek egyike. Bassano, amely ma a mai Olaszországnak tartozik, akkor még a miénk volt. Sokat gyönyörködtem annak elragadóan szép vidékén. A táj hasonlít a mi hegyaljakhoz, csak hogy ott pompásabb kastélyok, villák találhatók. Bassano vidékén a doge-családból való Faliero-léle nagyszerű kastélyban volt az otthonom egy ideig.

— A borzalom egy neme fog el, ha arra gondolok, hogy ezek a nagyszerű városok, tavak talán romokban hevernek. Oivastam, hogy Vicensót bombázták esepataink; vajjon a sok szép történelmi épületeiből mi maradt? Akkoriban nem volt szokásos, hogy a visszavonuló ellenség mindent elpusztít maga mögött. Ilyen barbárságra akkor nem volt kapu az olasz. Emlékszem, hogy amikor az olaszok által kiűrtett Vercelibe bevonultunk, ott a legnagyobb nyugalmat találtuk. Az összes üzletek nyitva voltak, a bankokban semmi változás. A nálam lévő ezüst pénzt a lovam már nem bírta a egyik bankban beváltottam az ezüstjeimet aranyra. A bank minden vonatkozás nélkül kitizette az aranyakat. Ugyanebben a városban 5 frankért olyan eszeget kaptunk az átvonulásunk alkalmával, hogy bankunknak is beillett volna. Az olasz nép határtalan lelkességgel fogadott bennünket, mert a legőszintebben ragaszkodott hozzánk. Amikor sok év múlva visszatértem a már teljesen olaszszá vált Vercelibe, még akkor is panaszos hangon mondtak az egyszerűbb olaszok:

— „Jobb volt akkor, amikor maguk parancsoltak itt.”

— Adja az isten, hogy még egyszer újra mi parancsoltunk ott...

# Az utolsó olasz akadály előtt...

(A velencei siklás küszöbén. — Vincenza és Pádna a látóhatáron. —  
Ujabb sikereink az olasz tronton.)

Sajtó tudósítók telefonjelentése.

Budapest, május 22.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik a sajtóhadiszállásról: Az Etsch és a Brenta közötti harcok vasárnap újabb nagy sikereket hoztak számunkra. Száznegyvenegyszáz és több, mint 10.000 ember esett ujabban fogságunkba és negyven ágyút zsákmányoltunk. Tehát az első héten, — előretörésünknek tegnap volt egy hete — két teljes olasz gyalogsági divízió a hozzá tartozó tüzérséggel kezünkbe került. Az ellenség úgy az Etsch, mint a Brenta-szárnynon hiábavaló kísérleteket tesz előnyomulásunk feltartóztatására.

Az astachi fensík kitisztítása részünkről annyira előrehaladt, hogy sem a vielgereuthi, sem a lafrauni fensíkon az olasz csapatok már nem állnak tirol területén.

A trónörökös centrumcsapata mindenekelőtt az archieri gyülekezési hely benső északi övét tépte fel, majd a Monte Majó ronammal való elfoglalásával a benső öv nyugati szárnyát is elfoglalta és a Monte Tormenó elfoglalásával az öv közepén is jelentékeny sikert ért el. Tüzérségünk már a Rasubióból levezető területet lövöldözi, amely erődítményekkel és ütegekkel van tele s amely a legerősebb, de egyszerűsége miatt az utolsó akadályzóna, az astachi fensík és a schleichti kavicsos terület között, amely már tulajdonképpen magát a velencei siklást jelenti. Így tehát a trónörökös csapata az általuk elfoglalt Etsch völgyi csúcsokról már az örökzöld mezőket látják és délkeletre tisztáznak Vicenzát és Paduát, a történelmi helyeket pillantják meg tavcsövekkel. A valamikor német „nép közseg” naturán egészen a határhegyekig a Sugana völgyben a graci hadtest halad győzelmesen előre. Vasárnap közvetlenül az északi oldali határon az összes árusokat elfoglaltuk és az olaszokat visszadobtuk a határon túlra.

A het nemet közseg legfontosabb natarmagaslatai, így a Cima Mandrión kezünkbe vana. Az olaszok reménytelen ellenállás után itt visszavonultak a határra. Délről felszabadítása mind nagyobb terjedelműtől és újból telelő olasz naborúinknak és győzelmeinknek lelejtésén ideje.

## A trónörökös kitüntetése.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: O császári és királyi tisztege Frigyes főherceg tábornagy ur a következő hadseregparancsot adta ki:

O császári és királyi apostoli Felsege, legkegyelmesebb fiaimnak a következő táviratot mentőztetett hozzam intézni:

Unokasémnek, Károly Ferenc József altábornagy urnak hadteste lényes vezetéséért az első osztályú vaskorona-rendet a hatékony munkájával adományozom. Örömteljes megindulással közlöm ezt Ünnel és megbízom Önt, hogy hőseinknek teljes megerőződését, legmelegebb köszönetemet és üdvözlőmet tudni adja. Ferenc József s. k.

Legkegyelmesebb Urunknak és a mindnyajunkat örömmel érintő üzenete azonnal közzétendő az összes csapatokkal. Frigyes főherceg tábornagy.

Udine, Verona és Velence elvágása.

Genf. A francia lapok nagy aggodalommal nézik a déltiroli eseményeket. Az Echo de Paris attól fél, hogy az osztrák-magyar csapatoknak sikerülni fog az olasz centrumot is áttörni és ezáltal az olaszok északi kitettségét Udinevel, Velencevel és Veronával elvágnak. Journal des Debats bevalija, hogy a németek verdoni támadása az osztrák-magyar offenzívának előnyt biztosít és megakasztja az en-

tente általános offenzíváját. A párisi olasz nagykövetség a párisi sajtóknak újabb meggyújtó jegyzéket adott át.

## Az olaszok tudtak támadásunkról.

Zürich. A „Neue Zürcher Zeitung” reprodukálja a „Popolo d'Italia” egy cikkét, amely arra vall, hogy az olasz hadvezetőség értesítve volt az osztrák-magyar csapatok támadásáról, csak hogy ennek nem tulajdonított nagy jelentőséget, sőt újabb déltiroli sikerekben is bizakodott. A „Popolo d'Italia” a többi közt a következőket írta május 16-iki számában: Dél-tiroli negyedmillió tónyi osztrák-magyar erőfeszítés érkezett, számos nehézságyval. Károly Ferenc József trónörökös megsemmisítette a hadsereget és rosztvett Trientben a haditanácsot. Rovereto városa elvesztettnek tekintendő Auszriára nézve, mert az olasz csapatoknak sikerült a város közelében néhány fontos pontot megszállni.

## Bethmann és a tirol sikereink.

Berlin. Bethmann-Holweg birodalmi kancellár Burián leván báró külügyminiszternek a következő táviratot intézte:

Kérem Excellenciádat, fogadjon, legszívlesek és örömteljesebb szeretetszónakait az osztrák-magyar csapatok tirol lényes legyőzvényei alkalmával. Isten adjon a derék csapatoknak, amelyek az utolsó hegyek között majdnem emberfeletti teljesítményeket végeztek, további sikereket és győzelmeket. Bethmann-Holweg.

A külügyminiszter a következő választ küldte: Kérem Excellenciádat, hogy az osztrák-magyar csapatok tirol sikerei alkalmával küldött szeretetszónakáit fogadjon legszívlesek és örömteljesebb köszönetemet. Burián.

## Aradi diákok hadiérettsége.

(Késik a rendelet.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, május 22.

Megírta az Aradi Közlöny fővárosi tudósítójának jelentése alapján, hogy Jankovich Béla kultuszminiszter a hadügyi kormányhatalmával létrejött megállapodás értelmében a május huszonötödikén kezdődő előkészítő tanfolyamon részvételt az 1898-ban született középiskolai tanulóknak is lehetővé tette.

A miniszter első rendelkezése, amely az előkészítő tanfolyamokról intézkedett, arra utasította a tankerületi főigazgatókat, hogy a középiskolákban május 25-től június 15-ig tartó előkészítő tanfolyamot tartsanak, amelyen olyan 1896-ban és 1897-ben született fiatal emberek vehetnek részt, akik május 25-e előtt katonai tényleges szolgálatra bevonultak és a középiskola utolsó előtti évét sikerrel végezték el. Ezek a fiatal fiúk, akik időközben már a harcot is megérték, a tanfolyam elvégzése után a VIII. osztály illetve érettségi bizonyítványt is megszereshetik a tanfolyamot záró vizsga letételével. A közoktatási miniszter második rendelkezése lehetővé teszi a most bevonulás előtt álló tizenhét éves tanulóknak is, hogy a tanfolyamon résztvevő bevonulásuk előtt az utolsó középiskolai bizonyítványukat is megszeressék és majdan a háborúból ne kelljen visszatérniük a középiskola padjaira. Epeztől bevonulásukat is elhalasztják június 30-ig.

A miniszter rendelkezése Aradon is sok fiatal újoncot érdekelt. A főreáliskola és főgimnázium 18 éves tanulói igen kevés kivétellel beváltak katonának a népielkező szemlén és számukra a tanév már a múlt héten be is fejeződött, ma már a VII. osztály elvégzéséről tanusítványt is kaptak. A fiatal diákok — akik mellesleg szóva a legnagyobb lelkesedéssel készültek a bevonulásra és büszkén hordják egyelőre az alkalmas voltukat hirdető nemzeti színű szalagot kalap körül, gomblyusban és a gyöngébbek a szemlén valósággal könyörögtek a sorozó orvosnak, hogy az istenér meg ne szegyenítse egyiküket se azzal, hogy alkalmatlannak mondja — a fiatalok most sem tudják: mi lesz a sorsuk.

Arad ugyanis az a nevezetes város, ahová minden rendelet későn érkezik. Későn vagy korán, de sohase a rendes időben. Aradon történik meg, hogy a vasárnapi munkaszünetbe történt változást nem vessik két hétig tudomásul, mert „csak a miniszter rendelte el” de „a kapitány hivatal még nem adta ki”, Aradon egy nappal hamarabb lép életbe a záróra rendelet, mert „másként értelmezik” — nyilván okosabban — mint az ország többi szásziszent törvényhatóságánál. Aradon tehát a tizenhét éves diákok hadiérettsége sem mehet simán. Baj van a rendelettel.

A középiskolák igazgatóságai Aradon egyelőre nem hajlandók elfogadni az 1898-ban született tanulók jelentkezését az előkészítő tanfolyamra, hanem azt kívánják, hogy a be-sorozott fiúk hozzanak írásos bizonyítványt a katonai hatóságtól arról, hogy június 30-ig elhalasztották bevonulásuk terminusát. A hadkiegészítő parancsnokságon viszont nem adtak ilyen igazolványt, mert oda semmitéle rendelet nem érkezett a bevonulás elhalasztásáról, de ez különben is az iskolai hatóságok ügye. Az

u, kikészítő tanfolyam mar csatornázón me-  
kezdődik és a kultuszminiszter rendelete nyit-  
ván azért jelent meg, hogy a fiatal újoncok-  
nak módot adjon a tanfolyamon részvételre.  
Aradon azonban az a veszély fenyegett a  
tizennyolc éves fiukat, hogy nem venetnek  
rész a tanfolyamon, az egyik hatóságtól ma-  
sikhoz küldözés miatt, tekeának a jelentkezési  
határidőről.

## Görgey Világosan.

— A fegyverletétel emlékei. —

Az aradi közlöny tudósítójától.

Arad, május 22.

A magyar történelem legeseményesebb em-  
lékei Világossá kötődtek össze a vasárnap  
hajnalán kiszabadított nagy hadvezérnek,  
Görgey Arthurnak nevét. Haditetteit sokkal ke-  
vesebb hála érte, mint a mennyi vád és táj-  
dalmas szemrehányás Világosért, a fegyver-  
letételért.

A fegyverletételt megelőző napokban Ara-  
don játszódott le Görgey, mint az ország lei-  
jes hatalma diktátora, szabadságharcú szerep-  
lésének utolsó része. Az országgyűlés már  
1849. augusztus 3-án Aradon volt és au-  
gusztus 4-én a kormány Aradot jelentette ki az  
ország székhelyének. Másnap a minisztérium  
Görgey seregét is Aradra rendelte. Augusztus  
10-án érkezett Görgey Aradra; egy nappal  
után, hogy Bem és Dembinszki a temes-  
vári csatát elvesztették.

Mindezek után — írta Görgey emlék-  
irataiban — csupán három lehetőség állott  
előttem; vagy egy reménytelen viadal az en-  
gem mindenről környező ellenséges seregek-  
kel, vagy Orsova, vagy pedig — Világos.

Alig ért Görgey Aradra, Kossuth azonnal  
minisztertanácsot tartott és ebbe bevonta Gör-  
geyt is. Itt Görgey azonnal kijelentette, hogy a  
magjairól lehetetlen tovább folytatni; ha az  
orosz nem akarna tárgyalásokba bocsátkozni s  
ha ő az osztrákokat nem verna vissza, nem  
fogja a siker reménye nélkül összeleplezni sa-  
regét, hanem lerakja a fegyvert. A kísérlet  
azonban nem sikerült. Nagy Sándor József, a  
ki Temesvár rejtő sietett, már Nemesságnál  
Sennik seregeivel találkozott, a melyek visz-  
szavonulásra kényszerítettek.

Augusztus 11-én a minisztertanács Gör-  
geyt megbízta az oroszokkal való alkudozással,  
az orosz nemzeti haderő főparancsnokává ne-  
vezte ki és föltétlenül föltámasztania a béke  
megkötésére.

A miniszterek és a képviselők nagy része  
ezzel elhagyta Aradot. Este 9 órakor jelent  
meg Kossuth kiáltványa, s nyomban ezután  
Görgey, aki tudatta, hogy a katonai hatalom  
mellett ideiglenesen a polgárit is átvette. Gör-  
gey kiáltványa így végződött:

„Polgárok! Mit Istennek megfajthatet-  
len végzése reánk fog mérni, tünni fogjuk  
fértias elszántsággal, s az öntudatnak ama  
boldogító reményében, hogy az igaz ügy  
örökre elviszva nem lehet.”

Ekkor már megírta Rüdiger orosz tábor-  
noknak, hogy a további vérontást reményte-  
lenné tartván, az oroszok előtt föltétlenül le-  
rakja fegyvereit. Hatvanál több törzsiszittel  
együtt abban állapodott meg, hogy Világosnál  
fog az oroszokkal találkozni, hogy ott kapi-  
tuláljon. Augusztus 11-ről 12-re virradó éjjel  
hagyták el a hadak Aradot. Reggel tíz órakor  
már Világos alatt állott a sereg.

Világoson Görgey a maga törzskarával  
Bohus János kassaiyába szállt. Vele volt Csá-  
nyi és Duschek pénzügyminiszter is. Délben  
megérkezett Görgey követivel és néhány ko-  
zákkal Froloff orosz tábornok, akivel Görgey  
hosszabban tárgyalt.

Délután négy órakor Görgey táborkarával  
megjelent a seregek előtt és előbb a gyalog-  
osoknak, aztán a huszároknak jelentette ki,  
hogy holnap föltétlenül nélkülül leereszi a fegyvert.  
A tábornokok zokogtak, a legénység azonban  
megéljenzte a távozó diktátort, aki ekkor így  
nyilatkozott:

— Lesznek, a kik árulást gondolnak; s a  
história is ki tudja, mit fog mondani!  
Este meg egy orosz követ jött. Görgeyhez s  
az tudatta, hogy Rüdiger helybenhagyta a  
fegyverletétel módjait.

Augusztus 13-án, hétfőn délelőtt tíz óra-  
kor, Görgey és a vezérei sirva ölelték meg egy-  
más a Bohus kastélyban, aztán lóra ültek és  
a sereggel a mai Csígerszőlős felé indultak.  
A hídnál, a szőlős múmalom mellett találko-  
zott a két vezér, Görgey és Rüdiger gróf. Az  
orosz vezér átvette a tisztek kívánságainak  
jegyzékét, a hadseregről szóló kimutatást, meg-  
engedte a tiszteknek, hogy megtarthassák  
fegyvereiket, a mire Görgey a csatorna hídjá-  
ról parancsot adott a sereg fölvonulására. A  
gyalogoság gulába rakta fegyverét, a huszá-  
rok leszálltak a lóról — és megkezdődött a  
kapitulációnak fájdalmas, szomorú akta. Este  
Rüdiger Kisjezón megvendégelte Görgeyt és  
néhány főbb tisztjét. Rüdiger Paskievics her-  
ceghez, az orosz fővezérhez vitette Görgeyt, a  
kit előbb Klagenfurtba internáltak és azután  
megengedték, hogy elhagyja az országot.

Ezek voltak Görgey sokat vitatott szerep-  
lésének keretei. A világosi Bohus-kastélynak  
az a szobája, ahol Görgey és Froloff tábornok  
tanácskoztak, emléktáblával vannak megje-  
lölve; az az asztal, a melynél a föltételeket  
írásba foglalták, az aradi ereklémuszorban  
van. A fegyverletétel erekléje egy pár finom  
pisztoly, amellyel Görgey egy orosz tábornok-  
tól — talán Rüdigertől? — kapott emléke  
és a mely a báró Bohus-család birtokába  
került.

A fegyverletétel emlékein kívül családi  
vonalakozások is Világoshoz kapcsolódtak Gör-  
gey. Barta leányát nőül vette Bohus László  
báró, de ez a házasság nem volt boldog és  
elválással végződött. Görgey unokája, Bohus  
Elma Solymossy Lajos bárónak ment nőül.  
Solymossy bárónak egyik fia a most dúló vi-  
lágháborúban esett el mint huszárhadnagy a  
harcmezőn, — orosz fegyver által...

## H I R E K.

— Személyi hír. Fehér Miksa, a Pesti  
Magyar Kereskedelmi Bank ügyvezető igazga-  
tója ma este Aradra érkezett.

— Hess altábornagy Aradon. Hess Ru-  
dolf altábornagy Temesvár katonai parancs-  
noka ma délelőtt szárnysegéde Pietsch vezér-  
kari százados kíséretében Aradra érkezett az  
itteni katonai intézmények megtekintésére. Az  
altábornagy, több kórházat látogatott meg és  
mindenütt elismerésnek, és megelégedésnek  
adott kifejezést.

— Kitüntetés. A hivatalos lap mai száma  
közli, hogy a király Fehér Imre ezredes, a 33.  
gyalogezred parancsnokát az ellenséggel szem-  
ben tanúsított vitéz és eredményes magatartása  
elismerésül a hadiékítményes vaskorona-rend  
harmadik osztályával, Molnár István és Meer  
Lipót 2. gyulai népfelkelő gyalogezredbeli fő-  
hadnagyokat és Kotsis Ivánt, egy szállásmes-  
teri osztállyal beosztott népfelkelő mérnök-  
hadnagyot a signum laudis-sal tüntette ki.

— Elöléptetés és ténylegesítés. A király  
Reiber Henriket, a kasszintmiskolci lovas tí-  
zérossztyál tartalékos hadnagyát 1914. szept-  
temberi rangsorral főhadnaggyá nevezte ki a  
tényleges állományban.

— Junius 7-én összeül a Ház. Buda-  
pestről jelenti tudósítónk: Tisza István gróf  
miniszterelnök átiratban értesítette a képviselők-  
ház elnökségét, hogy öfelsége az országgyűlést  
junius 7-ére ülésézésre hívta egybe, továbbá  
előterjesztésére úgy rendelkezett, hogy az or-  
szággyűlésnek katonai szolgálatot teljesítő tag-  
jai az ülésézésnek tartamára szabadságoltassa-  
nak. Tehát a képviselőház első ülése junius  
7-én, szardán délelőtt tíz órakor lesz. Hasonló  
értesítés érkezett a miniszterelnöktől a törvén-  
ház elnökségének is.

— Megindul a Budapest—aradi  
gyorsvonat. Tudvalévőleg március  
hetedikén beszüntették azt az egyet-  
len gyorsvonatpárt, amely Buda-  
pest—Arad—Predeal között bonyo-  
litotta le a személytorgalom legjelen-  
tősebb részét. E vonatpár megszü-  
ntetése óta mindössze három pár sze-  
mélyvonat közlekedik Budapest—  
Predeal között. Arad közigazgatási  
bizottsága és a kereskedelmi és ipar-  
kamara erős agitációt indított a gyors-  
vonatpár visszaállítására érdekében és  
a kereskedelmi miniszter az elmúlt  
hetekben arról értesítette a várost,  
hogy mindaddig, míg a mozdony-  
szükséglet nincs kellő mértékben ki-  
elégítve, s amíg a vonatkísérő sze-  
mélyzetet más vonatknál tel nem  
tudják szabadítani, addig nem lehet  
szó a gyorsvonatpár megindításáról.  
Időközben illetékes helyről úgy in-  
formáltak a Máv. igazgatóságát, hogy  
ezen a vonalon az általános torga-  
lom megcsappant, tenát úgy a vonat-  
kísérő személyzet, mint a szerelvények  
egyrésze felszabadul s a gyorsvonat  
anélkül is megindítható, hogy más-  
honnét keljen kiegészítő személyzetet  
elvonni. Erre az intéző körök elha-  
tároztak, hogy a Budapest—Arad—  
predeal gyorsvonatot ismét üzembe  
helyezik és ez néhány napon belül  
meg is fog történni.

— Elelmezési tiszti szerbiai tanfel-  
ügyelő. A háború a karrieres időpontja. Sos-  
tarics Miksa dr. tartalékos elelmezési tiszt,  
aki legutóbb egyik kerületi parancsnokságnál  
munkodott, mint az iskolaügyek előadója, most  
a Beigrádon székelő katonai parancsnokság  
melé az eloglalt Szerbia tanfelügyelőjévé lett  
Sostarics dr. Varasdon született, ott is végezte  
gimnáziumi tanulmányait, a bécsi egyetem  
látogatta és annak idején az ottani tanítóké-  
pezdénél egyik tanszéket töltötte be. Huzamo-  
sabb időn át Ragusa, Görz, Tisino, Kloster-  
neuburg városokban tanárkodott. A háború  
kezdetén mint tartalékos elelmezési tiszt vo-  
nult be és a szláv viszonyok alapos ismereté-  
nek köszönhető, hogy a hadvezetőség kezdet-  
től fogva szívesen használta föl különleges  
szolgálatokra. Sostarics kezdeményezte pol-  
gári iskolákban a katonai kiképzés külön  
rendszerét. Most reá hárul a kényes föladat,  
hogy valamiképen szervezze az új Szerbia  
tanügyét.

— Hárvétel. A Simonyi-utca és az Er-  
zsébet királyné körút sarkán levő ház a hon-  
sátartozó telekkel Juhász István örökösétől  
megvette itt. Róth Zsigmond 5000 koronáért.

— Eljegyzés. Hardu J. Valér nagyze-  
beni végzett papnövendék és jogász, elje-  
gyezte Petou Arankát a bácsi gör. kel. rom-  
plébános leányát.

— Rendkívüli városi közgyűlés. Var-  
jassy Lajos polgármester a következő meg-  
hívót bocsátotta ki: Arad sz. kir. város tör-  
vényhatósági bizottságánál 1916. évi május hó  
25-én, délután négy órájára rendkívüli köz-  
gyűlést hirdetek, amelyre a törvényhatósági  
bizottság t. tagjait meghívom. Tárgy: A ta-  
nács jelentése a gázgyár megváltása tárgyá-  
ban felkért szakértők díjjainak megállapítása  
tárgyában. Varjassy a. k., polgármester.

— Értesítés. Junius elsejétől az összes  
személyszállító vonatok közvetlenül Alvács-  
túrdó parkjánál állanak meg.

— **Döntés az aradi vár vízvezeték munkálatairól.** Emlékeztet, hogy február hónapban Kintzig János főispán, Varjassy Lajos polgármester és az aradi Kereskedelmi és Iparkamara arra kérték Hess Rudolt altábornagyot, temesvári parancsnokot, hogy az aradi vár vízvezeték munkálatait aradi iparosokkal végeztesse el a katonai hatóság. Az említett fórumoknak ugyanis tudomására jutott, hogy a temesvári katonai építészeti ügyosztály a vár vízvezeték munkálataiból ki akarja hagyni az aradi iparosokat és budapesti, temesvári, továbbá pozsonyi cégeket szolitott fel ajánlattételre. A főispánnak, a polgármesternek és a kamarának sikerült keresztül vinni, hogy az első pályázatot megsemmisítették és az új pályázatra felhívták az érdekelt aradi iparosokat is. Mint értesülünk, a közel százötvenezer korona értékű munka sorsa felett most döntött a hadügyminiszter és azt egyik aradi vízvezeték-berendező cégnek ígerte oda, aki rövid időn belül meg is kezdi a munkálatokat.

— **Kétezer kiló robbanóanyag megmentése.** Nagykanizsáról jelentik: Nagy veszélyben forgott egész Nagykanizsa, amely csak Rzebak Vince eseti származású őrmester lélekjelenlétének köszöni, hogy nagyobb baja a városnak nem esett. Ugyanis a teherpályaudvaron egy 2000 kilogramm robbanóanyagot tartalmazó vasuti kocsiból gyenge füstöt látott előtörni. Az ott tartózkodó munkások tudták, mi van a kocsiban és e kiáltással: „Meggyulladt! Meggyulladt! Mindjárt robban!” — elszaladtak. Az őrmester azonban nem vesztette el a lélekjelenlétét. Beugrott a kocsiba, lökta a füstölő dobozt, s a koci ajtaján kihajította. A következő pillanatban pokoli dörrenés ráta meg a levegőt. Az eldobott robbanóanyag a hajítás pillanatában explodált, s a fémtartály szilánkokra szakadva robbant szét. A szilánkok a hős őrmester karját összeroncsolták, s az oldalán is igen súlyos sérüléseket ejtettek. Ugyancsak a szétröppendő szilánkok megsebesítettek egy orosz katonát és egy lovat. Megállapították, hogyha a vitéz őrmester csak egy pillanatot késik, a 2000 kilogramm legveszedelmesebb robbanóanyag explodál. A robbanás ereje oly szörnyű volt, hogy alapzatukban megrázta a környékbeli épületek falait. A vasut és mozgóposta személyzete szinte belekábult a rettenetes dörrenésbe. Az állomáson, a szomszédságban levő vasuti négy házál és a mozgóposta épületén közel ötven ablak szúródott be. Szerencsére más kár nem történt. Ahol a robbanóanyag a földre zuhant, ott most hatalmas ür tatong. A robbanás hangját eszembesebb lakásokban a város legtávolabbi részén is tisztán hallották. Amikor az emberek a rémületokozta megdöbbenésből magukhoz tértek, az őrmester segítségére siettek, akinek ritka nyugalma és bátorsága életet, vagyonokat mentett meg. Rzebakot bevitték a cs. és kir. tartalékházba. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Attól kell azonban tartani, hogy az életmentő őrmester elveszti megsemmisült karját. Nagykanizsán gyűjtést indítottak az őrmester részére, aki bátorságával ki tudja hány emberéletet mentett meg.

— **Gyermek-kocsik, gyermek-székek csakis Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.**

— **A városi liszt elosztása.** A város tanácsa ma tartott ülésében foglalkozott a közélmezési bizottság ama javaslatával, hogy a pékeknek a rendes kéthetes kontingensen felül csak akkor adjon a tanács egy második kvantumot, ha a nagykereskedők nem veszik igénybe a nekik kiutalt lisztet. A tanács hosszabb vita után fogadta csak el ezt a propositiót és csak azal a kiegészítéssel, hogy kíséreltet tesz a feleslegesenak mutakozó nullás- és főzőliszt keverésével, nehogy meg kelljen drágitani a kenyér árát. Az ülésen Varjassy Lajos polgármester bejelentette, hogy a rendőri nyomozás eredményéből arról győződött meg, hogy egyik nagykereskedő sem adott el péknek detail áron lisztet, tehát alaptalan volt a közélmezési bizottsági ülésen az egyik bizottsági tag ama vádja, hogy egyik cég egész kontingensét egy péknek adta el detail áron. Az azonban megtörténik, hogy a nagykereskedő nem tudja kilónként eladni a lisztet és ezért a központtól el sem viteti a kiutalt kontingensét.

— **Merénylő férj.** Vasárnap reggel nyolc óra tájban telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy a Kasza-utca 47. szám alatt gyilkosság történt. A rendőrségtől Rátky Béla rendőrtiszt, Hecht Arnold dr. tb. főorvos mentek ki rendőri készültséggel, de hamarosan kiderült, hogy kisebb családi perpatvaron kívül más nem történt. Ebben a házban lakik Mangel Karolyné, aki váló félben van urától, Mangel Károly cipészről. Mangel Károly pár nap előtt felkereste feleségét és nagynehezen rábírta, hogy vonja vissza válókeresetét és béküljön ki. Így az asszony visszalogadta férjét lakásába. Három nappal később, tegnapelőtt reggel a házaspár ismét összevesztett és a veszekedés hevében Mangel Károly egy éles szerszámmal segítségével felesége nyakába szurt, azután a merénylő férj elcsúszott lakásából. Az asszony sebeit Hecht Arnold dr. bekötözte és a férj ellen megindult az eljárás.

— **Az élő halott.** (Bűnügyi regény az Uránban.) Egy családi élet tragédiáját megrázó vonásokban tárgyalja a film, melyet ma mutat be a színház. Egy asszony csak azért, hogy szenvedélyének hódolhasson, igénybe veszi egy férfinak segítségét és amikor már teljesen karmai közé került, a férfinak, kénytelen megvalósítani a válót, hogy nagyobb botránynak elejét vegye. Azonban nemskára a végzet a férfit is elcsúszti utjából és ekkor a férjére hárul a borzasztó gyanu, hogy a család boldogságát ő pusztította el. Később azután kiderül, hogy a férfi, a kiről azt hiték, hogy öngyilkos lett, él. Állomában, arcát megváltoztatva jár-kei, éjjelente meg is jelenik lakásában és mindent azért tesz, hogy a kénytelenül gyanuba keveredett vetélytárs minél többet szenvedjen.

— **Zöldszemű ember a legkiválóbb detektiv-dráma,** mely hónapok óta urálja a budapesti színházak műsorát, legközelebb az Uránban kerül bemutatásra.

— **Hirtelen halál.** Gerő Sándor az aradi nemzeti színház főkeze, színpadvezetője tegnap este lakásán szívizomhúdás következtében hirtelen meghalt. Felesége és három kisgyermekének rokkantul súlyos anyagi viszonyok között maradt nátra.

— **Gabelsberger Markovits-féle gyors- és gépiro-szakiskola megnyitja a Forral-utca 4. szám alatt 1. emelet.** Beiratkozni lehet a tanítási órák alatt, délután 2-től fél 5 óráig 6 elemi tárgyat és érvényes végbizonysítványt nyerne. Tantárgyak: Magyar-német gyorsírás, gépirás, könyvvitel, magyar-német levelezés és irodai munkák. Az összes tárgyak díja havi 20 korona, előkészítés felelősség mellett.

— **Alkalmi olcsó árak a Fischer áruházban.** Jó minőségű tehér vagy színes ferfi ing darabja 7 korona, egy nyusztör kemény kalap 7 korona, fekete finom edelweis harisnya 250 korona, gyermek patent és cérna harisnyak 150 koronától 3 koronáig. Megérkeztek a gyönyörű matröz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy férfi vagy női nyers seiyem ernyő 8 korona. Fischer Nagy Áruház. 1727

— **Harisnyákat, toilett szappanokat, kefeárut, erszenyeket, reuclókat, donanytárcákat, kiváló minőségben árult Grünwald és Moskovitz cég Aradon, Jozsef főterezg-ut 1. szám alatt (Varosnázavai szemben.)** 2025

— **A szőlősgazdának s a harctéren a katonának nagy lesz az öröme, mert olyan terem van és gyümölcs, amilyen „Geronoszpor”-ral permetezik a szőlőt és a gyümölcsöket. Utalunk lapunk mai hirdetésére.** 2052

## TORVENYKEZES.

§ **A számvivő altisztek bűnpere.** Szegedről jelentik: A szegedi nonvéd hadosztálybíró-ság ma folytatja a sikasztással vádolt számvivő altisztek bűnpereben szereplő tanúk kihallgatását. Kihallgatták Földi Ferenc földmivest, aki a múlt év októberében lovat adott el Saly József őrmesternek. A lo ár 360 korona volt. Kiállított erről valami számat? — kérdezte tőle Szentgyörgyi Elemér dr. tárgyalás vezető. — Számat én nem adtam, mondta Földi Ferenc, de az őrmester ur adott egy papírost, amit aláírtam. — Előkeresi az erről szóló számat? Földi Ferenc megismerte rajta az aláírást. Jól emlékszik arra, hogy csak egy lovat adott el 360 koronáért? — kérdezték. Igen, válaszolt, világosan emlékszem. Erre felolvassák a számat, az két lóról és egy kocsiról van kiállítva 1250 korona értékben. Ezen a vásáron csak 890 koronát nyert az őrmester. A további kihallgatott tanúnak, Ludwig Lajos szígyártónak vallomása jelentéktelen. A tanú kihallgatások ezzel befejeződtek. Vasárnap iratokat olvastak fel. Itélet kedde várna ő.

## KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

### Kereskedőket nevelő hadiárva otthon Aradon.

*Az Aradi közony, májusi szám.*

Arad, május 23.

Az aradi Kereskedelmi Testület vasárnap a városi felső kereskedelmi iskola tanácstermében Nyári Vilmos enoklase mellett, választmányi ülést tartott, amelyen a lemondó Farago Rezső helyére Bolgar Lajost, a kereskedelmi és iparkamara segédtitkárát választották meg testület titkárává. Kneffel Lajos üdvözlő szavai után az új titkár hálaosan megköszönte az előlegezett bizalmat és ígerte, hogy a mai nehéz viszonyok közepette kétszeres ambícióval fogja szolgálni a kereskedők érdekeit.

As ülésen több igen fontos határozatot hoztak. Farago Rezső felemlítette a miniszterelnök által megindított azt az akciót, amely a hadiárva felsegítésére, támogatására irányul. Szükségesnek tartja, hogy ebből a hazai mozgalmából a kereskedők is kivagyék az őket megillető részt. Javasolta, hogy a kereskedők testülete az aradi önkormányzatokkal a hadiárva számára otthon teremtse, amelyben kereskedő-tanulókat nevelnének. Ezzel nemcsak ezt a nemes célt szolgálják, hanem gondoskodnak a kereskedők számára megfelelő munkaerőről is. Nyári Vilmos Kneffel Lajos, Hegyi Albert és a titkár hozzászólása után a választmány lelkesedéssel fogadta el a szép gondolatot és elhatározta, hogy sürgetően kéri meg a Kereskedelmi és Iparkamarát, az aradi Kereskedők Körét és az aradi Lévy társulatot, hogy nyilatkozzanak,

# APOLLO

## SZINHÁZ.

Bemutatásra kerül 1916. május 24., 25., 26., 27., 28-án, a „Rezervista álma” folytatása!

# „MI REZERVISTÁINK”

nagy háborús történet négy felvonásban, melyhez a zenét a világhírű ZIEHRER írta.

vajjon hajlandók-e csatlakozni a mozgalomhoz és igenő esetben három-három tagot küldjenek ki a részletek kidolgozása céljából. A választmány a terv megvalósítása érdekében bizottságot küldött ki, amelynek tagjai az elnök, Mear Armin alelnök, Bertá Titusz pénztárnok, az indítványozó és a titkár. Egyben kimondta a választmány, hogy a legközelebbi napokban feliratot intéz a hadiárva országos bizottságának elnökéhez, báró Fejérváry Imréhez aziránt, vajjon a kereskedőket nevelő hadiárva otthon céljaira a bizottság hajlandó volna-e anyagi támogatást nyújtani. A mozgalom vezetőjévé Varjassy Lajos kamarai főtitkárt fogják felkérni.

Többen szóvá tették ezután a kereskedők részére történő listát elosztást is. A listaelosztás mai rendszorével ugyanis a kiskereskedők elégedetlenek, mert a kereseti lehetőségtől a mai gyakorlat megfosztja őket. Elhatározta a választmány, megkeresi Arad város tanácsát, hogy az új terméshől származó listát elosztásánál nagyobb figyelemmel legyen a kiskereskedők érdekeire.

Végül szóba került a kereskedő vállalatokhoz kikérendő hadifoglyok ügye is. A titkár közölte, hogy Aradvárnegyve alispánjának a kamarához intézett átirata szerint nyáron, amíg a mezőgazdasági munkálatok tartanak, a kereskedő-cégek, kereskedelmi vagy ipari célokra aligha kaphatnak hadifoglyokat. E munkálatok befejezése után azonban számíthatnak arra, hogy az üzletek is részesevethetnek hadifoglyomunkasokból.

Azután tudomásul vették, hogy a város tanácsa elkészítette és felterjesztette a kultusz-miniszterhez jóváhagyás céljából a városi női és fiú felső kereskedelmi iskola felügyelő-bizottságának szabályzatát.

Felolvas szerkesztő:  
Rudnyánszky Endre.

## NYILTÉR.

(Az ezen sorok alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget)

### Köszönetnyilvánítás.

Az Ur böles akaratából magához szólította férjemet, gyermekeim anyját. Végtelen nagy fájdalommal jól és vigasztalásul szolgált a jóbarátok és ismerősök részvét megnyilatkozása, melyért ez nton mondom mindannyiunk nevében őszinte hálás köszönetet.

2655

Üzv. Dobozy Károlyné.

## Üzlet bérbeadás

Egy nagyforgalmu, elsőrendű vevőkörrel rendelkező

## fűszerkereskedés

Aradon redukált áruaktárral, előnyös feltételek mellett bérbeadatlak olyképpen, ha az illetőnek az üzlet megfelel, a berendezést később átveheti. — Az üzlet biztos, nyugodt megélhetést biztosít, könnyen vesethető. — Érdeklődők forduljanak a lap kiadóhivatalához.

## zöldszemű ember

## Gépola, Hengerola, Gépzsir.

641

## Sózott hal

kapható

Kalmár Endre cégnél  
Arad, Arpad-tér 5. szám.  
Városi és megyei telefon 670.

## Ablakredők

Valódi amerikai beműködő ablakredőnyök gyári raktára.

## Gyermekkoscsik nagy választékban.

Zimmérmann Ignác

norinbergi díszmü- és játéka-  
ru üzletében. 2181

Arad, Szabadság-tér 21.

## FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em. egy a mostani kor igényeinek megfelelő fogászati műtermet nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem betegemet, oghuzas teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján.) Aranyhídak, aranykoronák, mindennemű kaucsuk fogazatok, szápadlás nélkül és légkamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcellán és cement tömések (plombák), mérsékelt díj-  
szabás mellett készíttetnek. Becses pártfogását kérve tisztelettel Mohr Jeanetta, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. e. 8-12-ig, d. u. 2-7-ig.  
Videklék 24 órában belül kielégíttetnek. 1271

## Cipő!

Fatalpalás

készítését, elvállal, valamint gyermek vászon fűzős fatalpu cipők, fatalpu papucsok, minden színben kaphatók az Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél.

Kérjék kirakatainkat megtekinteni. 2385

## Rum—likőr

essentiák és compositókban állandó nagy raktár.

Saját védjegyzett „Rumárom” 50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom tearum készítéséhez elegendő, mindenütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Ármin

árnygynökségénél, Arad.  
Telefon 592. szám.

Málna-éter, valamint I. Málna-csezenő kapható.

Málna-éter, valamint I. Málna-csezenő kapható.

## Uraságok, gazdászok és kereskedők figyelmébe!

Hadi foglyok és munkások részére:

férfi ruha, bakkanos és komisz-ingek, lábravalóval bármely nagy mennyiségben olcsó árban kapható.

Herzfeld Gyula

Asztalos Sándor-utca. 2155

## Hirdetmény.

Ujpanád közlegelőjéről f. hó 16-án egy drb 1 éves fekete paripa csillagos, száján fehér foltos, 3 lábra kesely h. b. N7 bélyegű és egy drb 2 éves sárgás pej kanca, hóka 2 h kesely h. b. N7 bélyegű csikó elfutott. Feltalálás esetén értesítést vár

Proszk Miklós és Szander Ferenc

Ujpanád 102. házszám.

# PAFF varrógépek

műhímezésre és ipari célokra, utólérhetetlen tartósságuk, könnyű, zajtalan járás.

Waffenrad kerékpárok, Iró-angyal védjegyes és Columbia gramphonok, legújabb felvételű Király Ernő lemezek kizárólag

**Hammer Vilmos**

műszerésznél kaphatók

Arad, Szabadság-tér 5-6.

Telefon szám 96.

1281

## Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Aradon, Weitzer J.-u. 15. sz. alatt május hó 15-től kezdve

**fehérmű-varrodát nyitottam.**

Elvállalok mindennemű női-, férfi- és gyermekkelengyékét, valamint javításokat jutányos árak mellett. Kérem becses pártfogásukat, kiváló tisztelettel

**Szabó Erzsébet,**

fehérmű varrónő. 2524

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Cím a kiadói hivatalban.

# A cinkotai rémdráma az

# Urániában látható.

# Szőlősgazdák figyelmébe!

Ajánljuk alanti szőlő gazdasági oikkeinket:

## VINACID

kitűnő kékkő pótló szer, peronospora ellen a szokásos permetezésére.

### Kristály kén-só,

levél peronospora és oidium ellen, — a permetező lében oldva, nagy sikerrel használják.

### Antisporin,

fűt peronospora és oidium ellen, biztos hatású. A gyt-mölcsök permetezésére fusciladum és egyéb gomba betegségek ellen is a legjobban bevált szer.

### Kénmáj,

fűt peronospora ellen, permetezésére sok helyen használják.

### Rafia la. mayunga

szép fehér hosszú szálú, erős minőség.

Megrendelések gyorsan és a legpontosabban teljesítetnek, mindenkor a legjutányosabb napi árakat számítjuk. 1281

**VOJTEK és WEISZ, ARAD**

szőlőgazdasági oikkek szaküzlete.

Sürgöny-cím: Vojtek és Weisz Arad. Telefon szám 147.

# Czukorkák nagybani eladása!

A következő cukorkafajok vannak állandóan raktáron és kaphatók a legolcsóbb napi árban:

Merkantil, superior, foureé üres, foureé töltött, hohl áru 140-es karamellák, tejcräm, kávécräm, üvegdrageé, dessertdrageé, geleé, hadimaláta stb. stb.

2639

Kiváló tisztelettel

**Grünwald és Moskovitz**

# Szőlősgazdák figyelmébe!

Egyedül a „PERONOSZPOR” helyettesíti a rézgallót.

A „Peronoszpor” évek óta használják a szőlőgazdák. A „Peronoszpor” összetétele kitűnő eredményt mutatott föl. A legelőkelőbb szőlőbirtokosok ajánlják. Rengeteg elismerő levél és sürgöny bárkinak rendelkezésére állanak. Egy kiló „Peronoszpor” kell 100 liter vízhez. Egy kiló „Peronoszpor” kb Budapest 2 korona. Használati utasítással, 10 kilós próbacsomagot utánvét mellett szállít: 1202

a „PERONOSZPOR” Vezérképviselő Budapest. VII., Damjanics-u'ca 30. sz. Viszonteladókna engedmény.

# Apró hirdetések.

## LEVELEZÉS.

### „Tavaszt várom”

levele van a kiadóban 30 éves asz-  
zonytól. 2685

### „Simpatic.”

levele van a kiadóban, kérem át-  
venni és azonnal válaszolni. 2688

### Önálló, oszmos

sőke urló tisztességes ismeretsé-  
gét óhajtja korrekt uriembernek.  
Leveleket „Árvácska” jellegre a  
kiadóhivatalba kér. 2652

## ALKALMAZÁST KERES.

### Boksa Péter

kőműves elvállal javítást, mesze-  
lést, nedves falak rendbehozását.  
Sparhertot kenyérsütéshez igazít.  
Minály-u. 64. 2647

### Egy intelligens nő

elárusítói vagy pincérnői állást  
keres. Cim O. R., Vécsey-u. 11.  
szám. 2641

### Polgári családból

egy jó neveiű leány, ki kézi-  
munkához és varráshoz is ért, uri  
családban felolvasónőnek ajánko-  
zik. Cim a kiadóban. 2643

### Kereskedelmi tanfolyamot

végzett urileány perlekt magyar,  
német, megfelelő állást keres. Vi-  
dékre is elmegy. Cim a kiadóba.  
2687

### Intelligens nő u. leány

irodai vagy szex hasonló alkal-  
mazást keres. Arad környékére  
is elmegy. Cim a kiadóhivatal-  
ban. 2686

### Gyere-, gépirást,

irodai levelezést, könyvelést értő  
fiatal leány június 1-re alkalmá-  
zást keres. Cim a kiadóhivatal-  
ban. 2654

### Ugyes pincer leány

előkelő vendégében, vagy kávé-  
házban azonnali belépésre, alkalmá-  
zást keres. Cim a kiadóban. 2624

### Köszörmű nő

gandaasszony, vagy szakácsnő-  
nek ajánkozik. Cim a kiadóhiva-  
talban. 1961

## ALKALMAZÁST NYER.

### Jó megjelenésű

elárusító kisasszonyok felvételnek  
Cipőbácsi, Andrassy-ut 22. 2640

### Egy mindenes,

aki főzni tud, falura kerestetik.  
Jelenkezni Rakóczi-u. 28., I. em.,  
Varga. 2642

### Rövidáru

nagykereskedésünkben azonnal fel-  
veszünk lehetőleg szakmabeli se-  
gédet. Grünwald és Moskovitz. 2634

### Diákok keresek

gasdaságomba szünetre. Cim a  
kiadóban. 2626

### Jóerkölcsű fiúk

a rövidáru szakmába tanulóknál fi-  
zetéssel felvételnek. Fleiszig és  
Hirschfeld cégnél, Boros Béni-tér.  
2586

### Jó családból

való fiú tanulónak felvétetik. Gá-  
bor Miklós, Salac-u. 2618

### Fűszer-

és csemegeüzlet részére fiatal se-  
gédet keresek, Lázár Gyula. 2558

### Keresek

fiatal segédet, ki románul is be-  
szél, vegyeskereskedésembe. Aján-  
latok fűtési igényekkel Weiss  
Mérhöz, Székudvarra intézendők.  
2585

## LAKÁST KERESNEK.

### Modern lakást

négy szobából állót fürdő-, csele-  
dszobával, mellékhelyiségekkel vil-  
lannyal vízvezetékkel, csatornázás-  
sal keresek. Ajánlatok ármegjelölé-  
ssel Issekutz A. Budapest, Tóth  
Lőrinc-utca 5. címre kérem. 2607

## KIADÓ LAKÁS.

### Kiadó

utcai butorozott szoba egy-két  
személy részére, villanyvilágítással,  
Wesselyni-u. 15. 2656

### Kiadó

szépén butorozott szoba egy, eset-  
leg két ur részére. Forray-u., gróf  
Hunyadi-palota. 2658

### Orosy u. 10. szám alatt

3 szoba-, előszoba-, fürdőszobából  
álló lakás augusztus 1-re kiadó.  
2610

### Azonnal kiadó

Petőfi-utca 10. számú házban I-ső  
emeleten egy 5 szobás utcai erké-  
lyes, III. emeleten 5 szobás u'cai  
erkélyes lakás, (ebből 2 szoba albe-  
letbe adható) a III. emeleten egy  
3 szobás udvari lakás. Minden  
lakásban, a legmodernebb mellé-  
helyiségek tartoznak. Bővebbet  
ugyanott a házfelügyelőnél. 844

## ÜZLETEK.

### Jótorgalmu

vegyeskereskedés, ital és trafik-  
engedéllyel átadó. Cim a kiadóban.  
2606

### Egy igen jótorgalmu

sörözőnek és étterem, italmérési  
engedéllyel, azonnal kiadó. Cim a  
kiadóhivatalban. 2567

## VÉTEL ÉS ELADÁS.

### Kék mák

kapható Färber Lajos fűszer-  
kereskedésében. 2651

### Eladó

1 m. C. Cormik 5' széles fűka-  
száló és 1 tárcsás borona. Sárk  
József, Szapáryliget. 2648

### Hárs I-ső rendű

Mayunga és Tamatave kapható  
kis és nagy mennyiségben Pollák  
József cégnél. 2550

### Cirok seprő

kapható Färber Lajos fűszer-  
kereskedésében. 2604

### Liptói turó,

Groter sajt és vaj naponta kapható  
kis és nagy mennyiségben Pollák  
József cégnél. 2549

### As új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható  
Pichler Sándor papirkereskedésé-  
ben és könyvnyomdájában, Sza-  
badság-tér 1. Telefon 308. 611

### Részkénpor

kapható Färber Lajos cég-  
nél. 2421

### Paprika

elsőrendű, legjutányosabban besze-  
rezhető Deutsch Andor Szeged,  
Jókai-u. 7. Kérjen árajánlatot!  
Kiszolgálással meg lesz elégedve!  
2601

### Vesszők

a legmagasabb árban uraktól leve-  
tett férfi ruhát, mindenféle egyen-  
ruhát, valamint használt butort,  
Vidékre is megyek. Bieier Ignác,  
Szent Pál-utca 12. sz. 229

### Hárs

majunga és tamatave minden  
mennyiségben kapható Fär-  
ber Lajos fűszerkereskedésé-  
ben. 2095

### „Jón”

az ideális fehér vászon és antilop  
olpótisztító szer. Kis üveg 80 fill.,  
nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható  
kizárólag a Cipőbácsiánál. 181

### Kék-kő-

pótló Mementhol kapható Pollák  
József cégnél. 2548

### Borszal

száraz szilva kapható Färber  
Lajos fűszerkereskedésében.  
2098

A csomaggyárnál, Világoson  
egy hintó és egy ernyővel ellátott  
legjobb állapotban levő „Sand-  
laufer” olcsón eladó. 2581

### Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kap-  
hatók, hitelképes egyéneknek köl-  
csön és részletfizetésre szállítok  
Garai Károly bej. cég butorüzleté-  
ben Aradon, Asztalos Sándor-utca  
5. sz. 918

## INGATLAN.

### Új bérház

kétemeletes, a főtér közelében, el-  
adó. Cim a kiadóhivatalban. 2644

### Ház- és földek

adás-vételét közvetíti megbizha-  
tóan Szűcs F. Vilmos, Karolina-  
utca 10. 2645

### Birtok

1100 katastrális hold, vasut mel-  
lett, ezidőszakra saját kezelésben,  
jókarban tartott gazdasági épüle-  
tekkel, szép úri lakkal, jutányos  
áron eladó. Cim a kiadóhivatal-  
ban. 2650

### Magánházas

modern 5-6 szobás lakással a  
belvárosban közel a fővonalhoz  
keresek. Ajánlatot a „Kiadóhiva-  
talba” címmel kérek. 2646

## KÜLÖNFÉLE

### Bérbérendő

üzletnek, vagy irodának és lakás-  
nak alkalmas helyiség sarokház-  
ban. Bővebbet Goldschmidt Mi-  
hály irodájában, Boros Béni-tér  
24. sz. 2585

## „Matteine”

poloska és molyirtó vállalat  
Arad, Boros Beni-tér 1. szám.  
Telefon 10-45.

(Telefonsz.: Pichler)

Hivállal teljes bérházak, szállodák,  
intézetek, nagyobb magánlakások  
féreg elleni biztosítását csekély  
évi bérért. — Poloskák és ezek  
petőinek végleges kiirtását egy  
évi jótállás mellett. A tisztítandó  
szobákból sem a butort, sem  
semmi más nem távolíttatik el s  
így az irtási munkát a háztartás-  
ban semmi kárt, vagy zavart nem  
okoz! 2811

## Gépolajok,

## Gépfaggyú,

## Kocsikenőcs,

## Kőolaj,

## Szappan,

## Gyertya,

## Gyufa,

## Szóda,

## Keményítő,

## Raffia

## állandó nagy raktár.

## Hubert József

Arad, Szabadság-tér.

Telefon 262. sz. 2220

Nagyszerűen bevált a harctáron kú-  
dskól és általában mindenkinél mint  
legjobb

**fájdalomcsillapító beörzés**

meghűlés, rheuma, közvény, influenza,  
terek-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

**Horgony-Liniment**

Horgony-Pain-Expeller pótlóka.

Üvege K. 1.00, 1.40, 2.00

Kapható gyógyszerárakban  
vagy közvetlenül az „Arany  
oroszlánhoz” címzett Dr.  
Richter-féle gyógyszerárban,  
Prága I. Elisabethstr. 2.

Rapportált szállítás.

8809